

KONTAKT MED G*R*I*N

Sällskapet för Gamla Radarjaktledare I Näringslivet

Nr 42

G*R*I*N-rapp från nordlig georefruta

Vilka är de ljusskygga individer, alla ledande, kontaktskapande personer med stor vana från underjordisk verksamhet och som ett par gånger om året uppträder i flock? Jo medlemmarna i Sällskapet G*R*I*N förstås!

I slutet på maj 2013 inträffade sådan flockbildning i **Boden** med omnejd. Vårsmommaren visade sitt vänaste väsen när ett mindre gäng från dessa surströmmingsindränkta och myggsurrsljudande trakter förstärktes av ett antal tillresande kurvanfallsspecialister på nordlig kurs. Upprinnelsen var ett erbjudande från Den Utmärkte Medlemmen **Karl-Erik Smedetun** att försöka ordna en Sällskapskontakt ganska långt norr om Stallmästargården - för en gångs skull. Tidpunkten på året var förträffligt vald. Sparkstöttingarna i Norrland var tillfälligt undanställda och myggen var fortfarande fullt upptagna med att ruva på sina ägg. Under tiden vi var där sken dessutom solen i stort sett dygnet runt från en klarblå himmel.

Följande hedervärda personer stortrivdes med tillvaron dessa dagar (alla deltog dock inte hela tiden):

Per Armandsson *)	Torbjörn Armandsson	Jan F. Bergman	Gunnar Blomquist
Torbjörn Burström	Lennart Carlsson	Hans Fehrström	Håkan Fredriksson
Bo Fundell	Sven-Åke Granquist	Kjell Hamberg	Rune Huldén *)
Gunnar Laninge	Rolf Lenstam	Bertil Lestander	Stig Lindgren
Lennart Ragvaldsson	Karl-Erik Smedetun	Bo Waldemarsson	

*) Ny Gammal Rrjal

Man kan ju kanske tycka att det var lite märkligt att vi tillbringade en rätt stor del av tiden djupt under jord fast det var så fint väder. Men där nere känner ju sig Gamla Rrjalar särskilt hemma, så det var minsann inget hinder för att vi skulle komma att känna oss mycket tillfreds med kontaktverksamheten.

Karl-Erik hade, vad gäller logistiken, haft ett ganska besvärligt förberedande pussel under de tre dagar som vi stod under hans Crrjalskap. Ganska många deltagare skulle skjutas runt, till och från diverse hållpunkter i programmet. Han löste uppgiften på ett förträffligt sätt genom att ta god hjälp av några lokala Rrjalar/fordonsinnehavare, vilka tog på sig uppgiften att transportera oss andra. Ett uppbåd med fyra friska fordon stod således utanför Kallax och frustade när huvudkontingenten luftlandsattes på fredagseftermiddagen.

Full fart blev det mot **Rödbergsfortet**, där vi skulle tillbringa nästan ett dygn. Där var man förvarnade och hade ordnat till en mysig fikastund med macka i solskenet vid marketenteriet utanför stora ingången till fortet. Det var välkommet efter lågprisresan med snåla flygbolag!

Samlingsnamnet ”**Bodens fästning**” är egentligen fem olika fort, en gång kraftigt artilleribestyckade, och nergrävda i lika många höjder runt själva staden. Några mindre anläggningar ingick också. Tanken var att om fi fick för sig att ta vägen genom Boden, då skulle de minsann få på moppe. Fi blev dock förvarnad genom Wennerström och andra landsförrädare, så situationen uppstod lyckligtvis aldrig. Idag har man pluggat igen tre av de stora fortet och låter dem återgå till naturen. De två återstående, förutom Rödbergsfortet även Södra Åbergfortet, skulle vi nu få den exklusiva möjligheten att ingående undersöka!

Vi skulle snart få stiga in genom stötvågsdörren, in i den orgie av nostalgi som Rödbergsfortet utgör idag. Där kunde vi inledningsvis installera oss och våra tandborstar i den logements-tunnel som senare skulle bli vårt nattläger. Tjugo stabila kronsängar av den dubbla typen gjorde att alla vi nitton kunde få var sin underslaf. Lite synd att vi inte var tillräckligt många så att vi hade fyllt upp alla de fyrtio som skulle fått plats, men det kändes ändå som en minnesresa att bädda de gamla kära stålkonstruktionerna med sina välbekanta blåvitrutiga överkast.

Nu var det dags för rundvandring i det rymliga berget. Till vår tjänst stod den fängslande guiden **Göran Lindberg**, som höll en mycket detaljerad och intressant genomgång och visning av de vindlande utrymmena. En gång i tiden huserade femhundra artillerister här, detta kan kanske delvis illustrera storleken. Rödbergsfortet är sedan något årtionde K-märkt, vilket innebär att det inte får förändras. Inget får fyllas på eller tas bort av vare sig berget eller inredningen. Där

finns således alla faciliteter kvar som stod till buds för artilleribefäl och beväringar under nästan ett helt sekel. Allt från den jättestora, hydraulupphängda ärtsoppekastrullen i köket till en stor kartong i läkarmottagningen med svarta ögonlappar för skadade synorgan. Lapparna fanns till och med i både vänster- och högerögonvariant! På många ställen hade placerats ut dockor med tidstypisk utrustning, vilket förstärkte känslan av realism. Som sagt – fantastiskt kul att se och uppleva allt detta! Rundturen avslutades efter en vådlig uppstigning via allt annat än handikapvänliga trappor och stegar till bergets hjässa. Där blev vi i kåsor serverade en svalkande lingondryck efter klättringen. Smaskens! Utsikten uppe på toppen var bedövande, det kristallklara vädret gjorde det möjligt att se ända till Luleå!

Klockan gick och det var dags att snygga till sig så gott det gick före middagen som skulle serveras i den gamla matsalstunneln. I densamma fanns även en liten men välförsedd bar. Sortimentet var faktiskt förnyat sedan artilleriet flyttade ut. Detta lockade oss förstås att inta till exempel en god, förberedande ölslurk innan maten serverades.

De båda förtjusande ”markvärdinnorna” (eller snarare underjordstjänsteandarna) **Sally Sundbom** och **Gunilla Lindgren** hade dukat upp ett stiligt långbord och hjälpte under hela kvällen till med att göra vår tillvaro verkligt avundsvärd.

En mycket god trerätters Rrjalmiddag serverades sedan under det vanliga traditionella stojet och glammet. Snart finns väl knappast några missade kurvanfall kvar att diskutera, men inget hindrar oss att i så fall upprepa gamla berättelser om det hårda livet i stridsledningens tjänst! Samtalsämnen ebbar aldrig ut! Det är egentligen egendomligt att vi alla, som gått åt så spretiga håll efter vår gemensamma, aktiva tid framför PPI:et, omedelbart faller tillbaka i våra gamla roller när vi åter träffas under våra kontakter!

Som vanligt hade sekretariatet förberett ett häfte med kampsånger. Att sjunga passar ju så bra till bland annat sillen vi fick till förrätt. Faktum är att det nog nästan aldrig låtit bättre under framförandet av kampsångerna! Akustiken i berget bidrog kanske, men sångarglädjen var stor och alla sjöng faktiskt samma tonart!

Sedan föregående kontakt har ju en känd händelse inträffat inom incidentberedskapen, vilket föranlett textförfattaren att skalda nedanstående rader, vilka här återges för att ge även alla icke-deltagande möjlighet att sjunga en stump:

Långfredags(f)natt

Mel: Dans på Brännö brygga

*Oj vad det vimlar av ryssar i dag!
Är det världskriget? Nej, bara fredag!
Fast det är mitt i natten och påsken är här?
Kanske dom ej vill va' till besvär?*

*Dom övar visst någon slags anfall mot oss,
men, vadå, komma här mitt i natten!
Inte f-n har vi lust att försvara oss då
och förresten är klockan snart två!*

*Därför roten snällt får stå där
i stillheten i sin hangar.
Natten är lugn och sömnen är tung,
men kanske i morgon piloter vi har
som kan ta en sväng mot öster
och bevisa att vårt luftförsvar
alltid är på sin vakt, och att vår tuffa jakt
minsann styrka har!*

*Roten får start! Drar då med fart
ut för att skydda oss mot nån elak ryss förstås!
Det blir vårt svar, fornstora dar
tänker vi åter på,
bra, det var vi då!*

Den passande illustrationen har tillhandahållits av **Rolf Jonsson**.

Maten smakade utmärkt och serverades som sig bör på gammalt, outslitligt kronporslin, vilket ytterligare förstärkte välbehaget.

Kvällen rullade på. **Karl-Erik Smedetun** och **Stig Lindgren** blev välförtjänt utsedda till **Sällskapets Hedersknyfflar** som tack för sina insatser och sin omvårdnad av Gamla Rrjalkamrater. **VARMT TACK** bägge två från oss alla som fick åtnjuta resultatet av alla era förberedelser! Bär era nya kepsar med stolthet!

Ett Rrjaltest i PS-08-kunskap hann vi också med under kvällen och två priser delades ut, dels en DVD med flygporr och dels vackra smörknivar, förfärdigade och skänkta till Sällskapet av **Ingmar Berglund**). Vilka som vann har olyckligtvis halkat ur undertecknads minne, men duktiga var alla!

Ett par alldeles **nya Gamla Rjalar** deltog för första gången och fick presentera sina ambitioner att bli fullvärdiga medlemmar. Det var **Per Armandsson** och **Rune Huldén**. Båda framförde värtaligt sina företräden. Efter det sedvanliga tveksamma mumlet blev de ansedda som behöriga och tilldelades Sällskapets insignier och rätten att bära dem. Någon Sällskapstutare deltog tyvärr inte under kontakten varför traditionellt hyllningstut inte vederfors de nyutnämnda. Å andra sidan tutade vi alla ganska väl under kvällen, så det kanske jämnar ut sig...

Efter middagen inträdde förstås groggarnas glada tid. Vi störde ju ingen när vi satt där nere i den nästan atombombssäkra underjorden och glammet tilltog en god bit efter midnatt innan tröttheten tog överhand och stillheten (nåja) bredde ut sig i logementstunneln. Nitton trötta Radarjaktledare kan låta en hel del även i sovande tillstånd! En av de sovande höll dessutom, utan att han själv var medveten därom, då och då långa utläggningar om livets olika problem. Den värtaliges dialekt kom från trakten av Väddö, visade det sig.

Vips var klockan halv åtta morgonen och duschen fylldes med spritt nakna Rrjalar som försökte väcka livsandarna. Tur kanske att enbart manliga individer deltog i kontakten denna gång. Sången "Gyll'ne morgon" ekade i tunnarna vars akustik lockade till orala utsvävningar trots den tidiga timmen. Matsalstunneln lockade åter, denna gång med en rejäl kronfrukost där minsann inget saknades. Det skulle möjligen vara Kungens leverpastej då i sin runda, grrbrgr burk. Men det fanns utmärkta substitut.

Efter samling på "borggården" (eller vad man ska kalla den, d v s det nedsprängda schakt som en gång för över hundra år sedan till stor del hackades fram av seniga, starka bodensare och

från vilket de många labyrintiska tunnlar sedan grävdes ut) tog vi adjö av fortet. De nutida innevånarna, en korpfamilj, gjorde vad den kunde för att överrösta vår avgenomgång.

Gänget började nu decimeras en aning, för en del hade bara möjlighet att delta under den första delen av det digra programmet. En bilkaravan startade emellertid med de återstående mot **Åbergfortet**, där vi fick möjlighet att skåda de dystra resterna, d v s de tomma lokalerna. I princip hade allt röjts ut därifrån, så när som några kanoner som stod kvar längst upp. Det innebar förstås att man lättare fick en överblick och kunde imponeras av storleken i anläggningen. Allmänheten har numera inte tillträde till berget. Ännu en trevlig guide hade dock ställt upp, **Harry Lifbom**. Han är numera tillsynsman för resterna av de sorgliga resterna av de fornstora dagar, då fortet var i aktivt bruk. **Torbjörn Burström** råkar ha Harry till svärfar och hade varit vänlig nog att förmedla kontakten.

I en lokal fanns några kanonpipor som t ex Hans Fehrström försökte lyfta. Förgäves förstås, de väger ett och ett halvt ton!

Även denna intressanta visning avslutades med ett besök på bergets topp och klättringen var faktiskt ännu vådligare än gårdagens motsvarighet. Inga personskador inträffade dock. Utsikten var lika enastående och man förstår att ingen fiende skulle ha kunnat passera inom skjutavstånd oskadade, även om de försökt.

Lördagens lunch hade närmast sig med stormsteg, och densamma fanns förbeställd på det charmiga ”Retrokaféet” nere i staden. Där kunde vi dels smörja kråset med jättegod, hemlagad mat, dels få möjlighet att ströva runt i de olika lokalerna och bese samlingarna. De utgörs av ett osannolikt antal gamla föremål från 40-, 50 och 60-talet, grejor som de flesta av oss väl kände igen. Allt från köksattiraljer till leksaker och kläder. Till och med flera gamla bilar fanns att beskåda i garaget. Även utanför dök det upp några klenoder, kaféet är förstås ett

omtyckt besöksmål för traktens veteranbilsägare.

Intill utskänkningsen ligger lägligt nog Bodens Försvarsmuseum, varför vi även kunde besöka det efter en kort promenad över den gamla kaserngården. Allt ligger nämligen på före detta artilleriregementets område. Museet var mycket sevärt med många minnen från gångna tider när Boden var en större militärstad än det är idag.

Ett fullspäckat besöksprogram var därmed fulländat. Härliga timmar hade vi haft tillsammans! Ytterligare några deltagare försvann och gjorde höger och vänster om marsch.

De kvarvarande fick senare möjlighet att umgås ytterligare en stund på kvällen på Hotell Bodensia, där Karl-Erik förbeställt ett bord för det tiotal Gamla Rjalar som fortfarande fanns kvar i byn. Ytterligare en glad afton i goda vänners lag kunde alltså avnjutas innan det var dags att dra iväg på 180 grader för oss sörlänningar. Återigen **STORT TACK** till alla som bidrog till att vi fick uppleva ännu en kanonkontakt (denna gång faktiskt bokstavligen!).

Nästa möte, planerat till hösten 2013, kommer troligen att genomföras i stockholmstrakten. Torbjörn Armandsson har tagit på sig att undersöka möjligheterna och Rolf Lenstam har meddelat att vi är mycket välkomna till Ljunglöfska. Vi får se hur det blir. Alla som ser till att hålla sin e-postadress aktuell för sekretariatet kan påräkna inbjudan.

EN FÖRTRÄFFLIG SOMMAR ÖNSKAS! / Bosse F